

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЁНА

№ 283 (1250) ПАНЯДЗЕЛАН, 8-га сьнежня 1930 г.

**ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА РА-
БОЧА-СЯЛЯНСКАЯ МОЛАДЗІ**
Орган ЦК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАПІСКІ:

1 месяц	30 коп.
3 месяцы	90
6 месяцаў	1 р. 80
1 год	3 р. 30

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, вул. Марка Маркова, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25,
сэкрэтарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Номанальная 25, тэлеф. № 903.
ГОД ВЫДАЊНЯ Х.

Копт асобнага №—2 кап.

Бэрлін у палоне рэволюцыйных дэманстрацый

БЭРЛІН, 15. Ва ўсіх частках го-
раду адбыліся вялікія мітынгі ра-
бочых прадпрыемстваў і беспрацоў-
ных. Ва многіх месцах адбыліся
сутычкі паміж дэманстрантамі і по-
ліцыяй. Паліцыя, пусьціўшы ў ход
дубіні і аружжа, разогнала шэраг
процэсій.
Увечары 5-га адбыліся дэма-
нацыі дэманстрацыі ў Заходнім
квартале Бэрліна (буржуазны квар-
тал) і на Александрэўскай плошчы,
дзе знаходзіцца паліцэйская ўправа.

Усе вуліцы былі заняты полі-
цэйскімі патрулямі і, на гледзчы
на гэта, на пляцу адбылася шма-
лікая дэманстрацыя. Надаўка ад
дому нямецкай кампарты (адбыліся
сур'ёзныя сутычкі). Паліцыя ад-
крыла страляніну па дэманстран-
тах. Паліцэйскія, пад напамідай по-
ліцэйскага афіцэра, уварваліся ў
4 рабочыя кватэры і разграмілі
абстаноўку.

Справа „Прамысловай партыі“

АД ІМЯ МІЛЬЕНАУ ПРАКУРОР ПАТРАБУЕ РАСТРАЛЯЦЬ ТЫХ,

хто хацеў патапіць у крыві масы працоўных,

хто рыхтаваў узброены напад на краіну пролетарскай дыктатуры

„Усё тое, што ў нас, у СССР, можа дапамагаць і аказваць садзейнічаньне
варожаму нам сьвету, павінна быць зьмецена і зьнішчана раз назаўсёды“

Прамова дзяржаўнага абвінавачаньня тав. Крыленка*)

Канчаючы сваю прамову, т. Кры-
ленка гаворыць:

— Мы сьмела глядзім уперад.
Мы сьмела глядзім на будучыню.
Мы гэтм сьведчаць адносіны пра-
цоўных мас СССР да гэтага проці-
стаўленьня. Гэтыя масы могуць сказаць,
што ў выпадку неабходнасьці, у
выпадку, калі цяжкая гадзіна на-
стане, мы будзем абараняць СССР
ад таго, што будзе ад яго—рабочы,
селянскі, жанчыны і мужчыны. На
пачатку ў шэрагах працоўных
нашай краіны ні аднаго чалавека,
ні ва ўмовах, калі пытаньне аб
іх стаўленьні стаіць так, як ста-
іць яго Дзяткоў, а імяна як
пытаньне месяцаў, ня скажуць-бы,
што будучы сутычкі, калі яны на-
ступяць, СССР сустрэне ва ўсім
абароні, у поўнай баявой гатоў-
насьці. Вынікі гэтых сутычак мо-
гуць быць такія, якія паўрада ці
дададуць паны інтэрвенты. Тады
я ім скажу: „Ты гэтага хацеў,
Дзяткоў“.

У далейшым тав. Крыленка пры-
значае к вызначэньню ступені са-
цыяльнай небясьпекі кожнага з
падсудных пасобку. Ён пачынае з
апракатысткі асобы галоўнага з
абаронцаў—Рамзіна. Гэты пра-
фэсар вышэйшага тэхнічнага вучы-
лішча, інтэлігент, вучань проф. Кір-
ава, які ўспрымаў ад свайго на-
стаўніка вялікія веды ў тэй галі-
не, у чым мае кроўную патрабу кра-
іны, быў актыўным удзельнікам, збі-
раў і перадаваў.

*) Канец. Пачатак гл. ў № 281 і 282

УСІМ ГАРКОМАМ РАЙКОМАМ КП(б)Б

Для забясьпечаньня металургіч-
ных заводаў металалому правэ-
дзіцца па ўсім Саюзе, з 1 па 10
сьнежня, декада збору лому. Плян
затоваў па БССР вызначаны на
30 проц. ЦК лічыць тамны пра-
вадзеньня декады ўсім неадпу-
скальнымі. Не мобілізаваны масы
для выкананьня гэтай палітнай га-
сідарча-палітнай задачы. Комса-
мол, які павінен быць ініцыятарам
і арганізатарам декады збору ме-
талому, не праводзіць гэтую рабо-
ту па ўдарнаму.

ЦК КП(б)Б прапануе ГК і РК
КП(б)Б:

а) бевадкладна правярць хол-
збор і задачы металалому і асаб-
на лому жалезных металу;
б) прыняць усе захады да мобі-
лізацыі шырокіх мас рабочых, ко-
лгавікаў, жанчынаў, моладзі, вучняў
і ўдзелу ў правядзеньні декады
права арганізацыю суботнікаў, збо-
ру лому ў аднаасобніку і г. д.;
в) аб выніках декады паведаміць
18-11-30 г. Цэнтральны штаб па
правадзеньню декады пры ЦСНБ.
Сэкрэтар ЦК КП(б)Б Шэрагановіч.

рабшчыкам і арганізатарам контр-
рэволюцыйнай орг. ізацыі, меў пэсую
связь з белавардзёўскай эмігрант-
скай і дэячамі французскай контр-
рэвалюцыі.

Ён актыўна кіраваў падрыхтоўкай
узброенага нападу чужаземных
войск з мэтай нізрушэньня савецкай
ўлады з усімі вынікамі гэтага для
рабочае клясы і працоўных мас
СССР.

Што ўяўляе сабою Рамзін? Ак-
тыўны сабатажнік у мінулым, пасля
ліквідацыі грамадзянскай вайны
ён быўцам-бы стаў на савецкую
паліформу. Але нельга паверыць
шчырасьці яго прымірэння з са-
вецкай ўладай ў гэты момант. Пас-
ля сканчэньня грамадзянскай вайны
для такога тыпу сабатажнікаў ня
было другога выхаду, як толькі
павярнуць на службу да савецкай
ўлады. Нельга верыць Рамзіну па
паводу яго быццам-бы ідэалгічных
пабуджэньняў і яго перараджэньня.
Рамзін не з такіх людзей. Рамзін—
тыповы правы, чалавек справы.
Ён быў і застаўся актыўным контр-
рэволюцыйным, актыўным вора-
гам савецкай ўлады. Але ён пады-
ходзіў да гэтага пытаньня па-
дакладу. У гэтым ён да разумень-
ня Рамзіна. Ён добра ўлічваў усе аб-
ставіны, бляжуча меў на міністэр-
скі портфэль, хаця ён і імкнецца
адмаўляцца ад гэтага. У асобе Рам-
зіна мы мелі яркі тып палітычнага
авантурыста.

Такі Рамзін, актыўны шкод-
нік, актыўны кіраўнік контр-
рэволюцыйнай арганізацыі,
шпіён, змоўшчык, які сьведома
падрыхтоўваў уварваньне чу-
жземных войск у СССР з мэ-
тай патапіць у крыві масы
працоўных, здраднік у апошні
момант свайго быццам-бы
„чыстасардэчнага кахання“ ута-
іўшы шэраг важнейшых даных
аб практычнай падрыхтоўцы
паліцармаў для інтэрвэнтаў.
Усё гэта ня можа выклікаць ні
малейшага хістаньня ў тым, што
сацыяльная небясьпека Рамзіна па-
трабуе бязумоўна, поўнай ліквіда-
цыі гэтай небясьпекі, не ў інтэр-
сах помсты, а выключна па мерка-
ваньнях палітычнай мэтазгоднасьці.

Тав. Крыленка пераходзіць да дэ-
ла вызначэньня сацыяльнай небясь-
пекі астатніх падсудных.

Гаворачы аб канкрэтных мерах
рэпрэсій, тав. Крыленка падкрэсь-
лівае, што ў даным выпадку ня
можа быць такой пастаноўкі пы-
таньня: чыя віна больш, таму ад-
паліцыя больш, чыя віна менш,
таму адпаліцыя менш. Мы павінны
у кожным даным выпадку вызна-
чыць найбольш мэтазгодны захады,
выходзячы з агульных задач сама-
абароны пролетарскай дзяржавы
супраць контррэволюцыйных зама-
каў. Мы можам і павінны выходзіць

з вучоту ўсёй савакупнасьці абста-
він сёньняшняга дня і заўтрашняга
дня, які таксама можа наступіць.
Наш суд зьдзяўляецца зброй дыкта-
туры рабочае клясы.

Тав. Крыленка зноў у агульных
рысах напамінае сутнасьць той
чорнай справы, якую пры дапамозе
інтэрвэнтэў зьбіраліся ажыццявіць
падсудныя, і працягвае:

— Але калі справа пераходзіць
у простую барацьбу, калі замест
самага элемэтарнага, мінімальнага
нейтралітэту мы маем прастую
ўзгодненасьць дзейнасьці з інтэрвэн-
тамі, пытаньне дэна: ніякіх хі-
станьняў тут быць не павіна.

Мільённыя масы рабочае клясы
надыскажуць свай вітаньне органу,
які выкрыў дзейнасьць гэтай гру-

пы, вартуныку рэвалюцыі—АДПУ.
Мільённыя масы вызначаюць сваю
гатоўнасьць стаць грудзямі на абаро-
ну СССР, сьмеласьці галаву за пра-
ва і магчымасьць будаваць сваю
сацыялістычную бацькаўшчыну тады,
як яны жадаюць і ўмоўна. Масы
сусветнага пролетарыату таксама
глядзяць на СССР, як на шлях-
водную зьвязку ў барацьбе за вы-
зваленьне чалавецтва. Калі ў ба-
рацьбе супроць нас узьнімаюцца і
консолідуцца сілы аджываючай
свой век буржуазіі, калі міжнарод-
най буржуазіі, якая адчувае сваю
пагібель, канкрэтна стаіцца пы-
таньне аб тэрмінах зьнішчэньня
СССР, у гэты момант, калі ўзні-
маецца хваля новай барацьбы, калі
прадбачыцца, быць можа, аб'ектыў-

ная непазьбежнасьць рашучай схват-
кі двух сьветаў,—у гэты момант
усё тое, што ў нас у СССР можа
дапамагаць і аказваць садзейнічань-
не варожаму нам сьвету, павінна
быць зьмецена і зьнішчана раз на-
заўсёды.

Дзяржаўнае абвінавачаньне па-
трабуе ад спецыяльнага прысутні-
чаньня Вярхоўнага Суду расстрэлу
ўсіх да аднаго.

Заклучныя словы тав. Кры-
ленка пакрываюцца бурнымі
воплескамі ўсёй залі.

Уся зала ўстае, бурныя апля-
дысманты пераходзяць у гран-
дыёзную овацыю.

Аб'яшчаецца перапынак да 6-й
гадзіны вечару.

Прамова абаронцы т. т. Браудэ і Оцэпа

Слова даецца старшыню суда, тав.
Вашыніскі, абаронцы Браудэ, які
абараняе падсуднага Купрыянава.
Згаджаючыся з вывадамі, якіх зрабіў
тав. Крыленка ў сваёй прамове, абаро-
нца, аднак, лічыць неабходным
спрачацца зь меркаваньнямі кары ў адно-
сінах падабароннага Купрыянава.

Свайго „падбароннага Купрыянава
тав. Браудэ характарызуе, як по-
літычна недалёкага чалавека, які ў моц
свайго недаўдзясьці бязьмежна адданы
свайму гаспадару—Канавалаву. Пад-
крэсьліваючы сьляпскае паходжаньне
Купрыянава, абаронца імкнецца да-
весці, што толькі дзякуючы шчас-
ліваму залучэньню акалічасьцяў, дзя-
куючы выпадковасьці і нячужым
адольнасьцям Купрыяну выбіўся ў
інжынэры і заняў адно з вядомых
месцаў сярод спецыялістаў расійскай
тэхнічнай прамысловасьці. У за-
ключэньне абаронца ўказвае, што да-
лёка ня ўсе ты, хто павінен быў за-
няць лаву падсудных і адказваць за
дзейнасьць „прампарты“ і падрых-
тоўку да інтэрвэнтэў, за ажыццяў-
леньне пляну контр-рэволюцыйнага
шкодніцтва, сапраўды гэтую лаву
займаюць. Галоўныя гістарычныя ві-
наваты, галоўныя падсудныя, якія
складалі галоўны кіруючы цэнтр контр-
рэволюцыйнай дзейнасьці шкоднікаў
—Пуанкарэ, Гандальпрэ і акулы су-
сьветнай рэакцыі—пакінулі ў ініцыі
пролетарскага суда. Абаронца про-
сіць суд пры вызначэньні кары яго
падбароннаму Купрыянаву падлічыць
да яго больш лёгка, як політычна
і моральна раздуранага асоба, якая
служыла марыонэткай у руках са-
праўдных арганізатараў контр-рэво-
люцыйнага нападу на СССР і контр-
рэволюцыйнай барацьбы з Савецкай
ўладай.

Абаронца падсуднага Сітрына, тав.
Оцэп, просіць суд улічыць поўнае
адмаўленьне ад учарайшых ідэй,
поўнае і шчырае пакаяньне яго па-
дбароннага, якое прагучала хаў-
турным званам над усімі яго папяр-
эдзай дзейнасьцю. Абаронца на-
памінае прысуд па справе Саюзу Вы-
зваленьня Украіны, указваючы, што
савецкі суд знайшоў рэволюцыйна-
мэтазгодным адмовіцца ад прымянень-
ня да іх вышэйшай чры сацыяльнай
абароны і замяніць яе турэмным зня-
вольненьнем а таксама—прысуд спе-
цыяльнай прысутнасьці Вярхоўнага Суду
па шпіёнскай справе, у якім сам суд
знайшоў магчымым узьняць у стасу-
нку некаторых падсудных, улічваючы

іх раскаяньні і магчымасьць скары-
стаць іх у далейшым, як кваліфікава-
ную рабочую сілу на практычнай пра-
цы,—халадзіцца аб замяне расстрэлу.
Пераходзячы да характарыстыкі па-
дбароннага Сітрына, тав. Оцэп пад-
крэсьлівае, што адзін з ругарадных
пэрсонажаў у гэтай справе—падсудны
Сіцін—няпрыкметны, рыхлы чалавек.
Сіцін—не галава ў галінах шпі-
ёнскай арганізацыі і ня член ЦК. Сваю
прамову абаронца заканчвае рэзімэ-
м да суда зааваць Сіціну жыцьцё і
пастарыць яго ва ўмовах, якія дазва-
ляць яму сумленнай працай выкупіць
сваю найважнейшую віну.

Пасьля прамовы абаронцы т. Оцэпа,

тав. Вышыніскі прапануе дзяржаўнаму
абвінавачаньню абмяняцца рэплікамі з
абаронай.

Крыленка:—Дзяржаўнае абвінавач-
ваньне ня бачыць у гэтым патрэбы.
Усё ясна...

Пасьля кароткага перапынку тав.
Вышыніскі аб'яшчае аб канчатку спрэ-
чак овакоў. У аказ на прапанову стар-
шыні, падсудны Рамзін, Ларычаў,
Калінінаў, Фядотаў, Чарноўскі і
Анкін адмаўляюцца ад прамовы ў абаро-
ну сябе, указваючы, што скары-
стаюць сваё права апошняга слова.
Спецыяльная прысутнасьць Вярхоў-
нага Суду прыступае да заслухоў-
ваньня апошніх слоў падсудных.

Пролетарыят бязьлітасны да шкоднікаў, шпіёнаў, інтэрвэнтаў ПРЫГАВОР ПА СПРАВЕ КОНТРРЭВОЛЮЦЫЙНАЙ ОРГА- ЗАЦЫІ—„ПРАМЫСЛОВАЙ ПАРТЫІ“

(Атрымана па радыё а 1 гадз. ўначы)

7-га сьнежня пасьля 36-ці гадзіннай нарады спе-
цыяльнага прысутнічаньня Вярхоўнага суду СССР,
вынесен прыгавор па справе контррэволюцыйнай
аганізацыі „Прамарты“.

Прыгаворам спецыяльнага прысутнічаньня Вяр-
хоўнага Суду прысуджаны: Рамзін, Ларычаў, Чар-
ноўскі, Калінінаў, Фядотаў да вышэйшай меры
сацыяльнай абароны—РАСТРЭЛУ з канфіскацыяй
належачай ім усёй маёмасьці.

Падсудныя Купрыянаў, Очкін і Сіцін прысу-
джаны да 10-ці гадоў пазбаўленьня волі, кожны
з суровай ізоляцыяй і канфіскацыяй маёмасьці,
і паражэньнем у правах тэрмінам на 5 год кож-
ны пасьля адбыцьця кары.

Прыгавор канчатковы, абскарджаньню не пад-
лягае.

Прыгавор быў спатканы бурнымі воплескамі
перапоўніўшай залю публікай.

СОТНІ ДЗЯРЖПЛЯНАУ У ВАРШТАТА--

ВОСЬ НАШ ПАДАРУНАК Х-МУ ЗЬЕЗДУ ЛКСМБ НАШ АДКАЗ ШКОДНІКАМ І ІНТЭРВЭНТАМ

Як мага лепей скарыстаць свае сілы, ніводнага лішняга рабочага, варштату на заводзе, змагацца з
пल्याнава, унутры-заводскае будаўніцтва---галоўныя задачы опэрацыйна-пल्याнавых груп
ЗАБЯСЬПЕЧЫМ ЗАВОДЫ, ФАБРЫКІ, ЦЭХІ І ВАРШТАТЫ ПЛЯНАВАЙ БЕС-
ПЕРАБОЙНАЙ РАБОТАЙ НА ВЫКАНАНЬНЮ ПЛЯНАУ 3-га ГОДУ ПЯЦІГОД-

Да Х зьезду—сотні плянавых груп

Аб правых памылках бюро калектыву Наргасу БДУ

1-га сьнежня г. г. у газэце „Чырвоная Зьмена“ быў зьмешчаны артыкул „Душаць творчую ініцыятыву“. У гэты ж дзень адбылося паседжаньне бюро калектыву сумесна з актывам, скліканае для абгавареньня зьмешчаных у газэце матэрыялаў.

Пытаньне плянаваньня нашага ўнутрызаводскага будаўніцтва на сёньнешні дзень адыгрывае асаблівую ролю. Камсамольцы ленинградзкага „Чырвонага Пуцілаўца“ першымі ўзяліся за гэтую працу і дабіліся вялікіх посьпехаў.

Вельмі часта нашыя заводы і фабрыкі няплянава будуюць сваю працу. У час, калі ўся наша краіна расьце па агульнаму вялікаму пяцігадоваму пляну ў наасобных мясцох вельмі часта перагружаныя прадпрыемствы выконваюць зусім вясельныя заказы, будуюць неэканамічна, устаўляюцца непатрэбныя ў гэты момант машыны і дэталі гэта абсталяваньне ідзе на звалку. Досыць азначыць, што толькі за апошнія дні камсамольцы Бабруйскага дрэвапрацоўчага камбінату вывезлі дзесяткі каштоўных машын і частак для іх, якія на камбінатае не скарыстоўваюцца і ня будуць скарыстаны.

Такіх прыкладаў багата. Зараз наша краіна стаіць на парозе трэцяга рашаючага году пяцігодкі. Трэці год будзе годам яшчэ больш шпаркага соцыялістычнага будаўніцтва. За гэты год будуць пабудаваны новыя гіганты соцыялістычнай індустрыі, будуць пашыраны старыя заводы.

Мы зьяўляемся сьведкамі выкрытых за апошні час шкодных груп, сьведкамі шкодніцтва ў вышэйшых органах плянаваньня—у Дзяржплане.

Усё гэта ставіць пытаньне аб больш актыўным удзеле ўсіх рабочых ва ўнутрызаводскім плянаваньні, аб стварэньні плянава-опэрацыйных груп пры кожным заводзе і фабрыцы, пры кожным цэху і варштаце.

Плянава-статыстычнае аддзяленьне факультэту народнай гаспадаркі БДУ высунула думку аб арганізацыі гэтых плянава-опэрацыйных груп на двух падшэфных факультэту заводах—„Бальшавік“ і „Полымя Рэвалюцыі“.

Абгаварылі, напісалі ліст у газэту „Чырвоная Зьмена“ і прыступілі да працы. На заводзе пасылаюцца брыгады і пачынаюць разгортваць працу.

24 лістапада на паседжаньні бюро калектыву ставіцца інфармацыя сэкратара стат.-плян. груп і выносіцца пастанова: „Вылучыць кіруючую брыгаду, высветліць становішча, склікаць нараду спецыялістаў, а пакуль што працу спыніць“.

Гэта было 24. І толькі 1-га, калі зьявіўся артыкул „Душаць творчую ініцыятыву“, гаварылі аб сваёй рабоце.

Паседжаньне скончылася а 3-ай гадзіне ўночы. Пад гэдзін лягнулася паседжаньне. Тут выкрыся твар некаторых кіраўнікоў, якія вітаючы ініцыятыву, фармальна за-

ле галасуючы, на самай справе імкнуліся яе задушыць не падтрымалі яе і сваімі маруднымі, непаваротнымі тэмпамі хацелі зьганьць яе ў гроб.

Бурным быў гэты сход. Пачалося з таго, што лк сэкратар калектыву Вайнер, так і астатнія члены бюро не хацелі прызнаць свае памылкі, сваю блізарукасьць і опартыстычную практыку. Яны не жадалі прызнаць, што вынікам іхняй працы зьявілася спыненне работы плянава-опэрацыйных груп на заводзе. І толькі насілі доўгіх спрэчак, калі лічы і факты прымусілі іх прызнацца ў сваёй памылцы, яны часткова прызналіся. Зараз перад намі—пастанова агульнага сходу калектыву ЛКСМБ Наргасу БДУ аб дапушчальных памылках у справе арганізацыі плянава-опэрацыйных груп і адказ на допіс, надрукаваны ў газэце „Чырвоная Зьмена“ ад 1-га сьнежня 1930 г.

Заслухаўшы інфармацыю сэкратара калектыву ЛКСМБ Наргасу, тав. Вайнера, аб дапушчальных памылках у пастановах бюро калектыву ад 23-га лістапада і 1-га сьнежня і ў пастанове бюро парт. калектыву ад 3-га сьнежня г. г., калектыву ЛКСМБ адначае:

... бюро калектыву ЛКСМБ Наргасу сваімі пастановамі дапусьціла грубыя політычныя памылкі.

1. У сваёй пастанове ад 23-га лістапада бюро не дало аднаведнай політычнай ацэнкі мерапрыемства, якое было высунута ячэйкай КСМБ плян статыстычнага аддзяленьня аб арганізацыі плянава-опэрацыйных брыгад на прадпрыемствах, не падхапіла гэтую ініцыятыву для хутэйшага перанясеньня ва ўсе зьвязаныя сваёй працы і не аказала належнай дапамогі плянстатэўскай ячэйцы ў разгортваньні ўжо распачатай працы на заводзе „Полымя Рэвалюцыі“ і „Бальшавік“, у зьвязку з чым пастанова зьявілася да опартыстычнай недаацэнкі політычна-важных пачынаньняў на сапраўднай сувязі паміж студэнтам і вытворчасцю.

2. Заметка ў газэце „Чырвоная Зьмена“ сваечасова і правільна сыгналізавала аб тым, што бюро камсамольскага калектыву Наргасу БДУ недаацніла політычнай важнасьці і значэньня гэтай работы, што прывяло да зрыву ўсёй пачатай работы ў гэтым напрамку. Бюро калектыву не намерзіла далейшых канкрэтных мерапрыемстваў гэтай работы, за выключэньнем таго, што склікала нараду і вынесла пастанову аб вылучэньні брыгады на кіраўніцтва гэтай працай, бюро не дало ўказаньня іншым ячэйкам аб тэрміновым разгортваньні гэтай працы, што аб'ектыўна зьявілася зацяскам творчай ініцыятывы.

3. Бюро калектыву прызначаючы ў сваёй пастанове ад 1-га сьнежня сваечасовасьць замітку ў газэце „Чырвоная Зьмена“, наўпасьць павольнасьці з боку бюро ячэйкі, не дало аднаведнай ацэнкі сваім памылкам.

4. Ячэйка ЛКСМБ плянстатэўскага аддзяленьня здолела мобілізаваць на гэтую справу беспартый-

нае студэнтства, распачаць працу на заводзе „Полымя Рэвалюцыі“ але, дзякуючы пастанове бюро, прымусана была спыніць далейшую працу, чым выклікала неадназначнасьць з боку рабочых.

Агульным сходам калектыву са здавальненьнем адзначае факт поўнага прызнаньня з боку бюро і калектыву сваіх памылак і выпраўленьня іх на канкрэтнай рабоце, якую бюро калектыву разгарнула па арганізацыі плянава-опэрацыйных груп на падставе рашэньняў бюро партыйнага калектыву!

Такім чынам, бюро было прымусана прызнаць свае памылкі і прыступіць да выпраўленьня іх.

Сьвядзі мы зьмяшчаем пастанову бюро калектыву. У гэтай пастанове намаячацца шэраг канкрэтных захадаў да разгортваньня гэтай працы.

Словы і справы

Ячэйка плянстатэў разгарнула працу па опэрацыйна-плян. групам у парадку падрыхтоўкі да Х зьезду ЛКСМБ і IX зьезду УсеЛКСМ. Лепшым падарункам да будучых зьездаў будзе правільная расстаноўка сіл на вытворчасьці, барацьба за кожнага рабочага, кожную машыну і плян.

Зараз перад усёй арганізацыйнай паўстае баявая задача—пакрыць густой сеткай плянава-опэрацыйных груп усе фабрыкі і заводы. На сумных вураках нячуласьці і закаранельскасьці, дапушчальных з боку бюро калектыву Наргасу, неабходна вучыцца як ня трэба працаваць і як трэба, выпраўляючы дапушчаныя памылкі, разгортваць працу на ўсіх прадпрыемствах, выяўляючы ўсе перашкоды на вытворчасьці лішняга запасы рабочае сілы, дапамагаючы рацыяналізатарам і плянавым бюро ў справе плянаваньня ўнутры-заводскага будаўніцтва.

Ініцыятыва ячэйкі плянстатэў падхоплена. Зараз яе павінны падхапіць усе ячэйкі камсамолу ўсіх фабрык і заводаў, савгасаў і колгасаў з тым, каб да Х зьезду камсамолу, да пачатку 3-га ўдарнага году пяцігодні, прысьці з сотнямі плянава-статыстычных груп.

Сотні дзяржплянаў у варштатах—вош наш падарунак Х зьезду ЛКСМБ, наш адказ шкоднікам-інтэрвэнтам.

Плянава-опэрацыйнымі групамі

штурмаваць прарывы

Выклік прымаем

Абгаварыўшы ліст камсамольскай ячэйкі плянстатэў Наргасу БДУ аб стварэньні плянава-опэрацыйных брыгад на заводзе, бюро ячэйкі ЛКСМБ прамысловага аддзяленьня факультэту НГ БДУ адначае; пачынаючы з боку плянстатэў ячэйкі ЛКСМБ зьяўляецца лепшым падарункам IX зьезду УсеЛКСМБ і Х—ЛКСМБ.

Ячэйка ЛКСМБ прамысловага аддзяленьня прымае выклік плянстатэўскай ячэйкі. Надаючы гэтай пачыну выдзяляючы значэньне, бюро ячэйкі ўхваліла правесці наступнае:

Мобілізаваць увагу камсамольцаў і ўсяго студэнтства аддзяленьня на пытаньне стварэньня плянава-опэрацыйных брыгад. Пачаўніц брыгады, якія ўжо працуюць на зав. „Энэргія“, „Бальшавік“, „Полымя Рэвалюцыі“ выстарчальнай колькасцю камсамольцаў, адначасова стварыць новыя брыгады і паслаць на заводы „Комунар“, швейную фабрыку „Алдібр“, папярэньны вопыт па астатніх прадпрыемствах гор. Менску.

Складзіць брыгады з камсамольцаў і студэнтаў 5 курсу прам. аддз., якія аб'яднуюць практыку па ўсіх заводах Беларусі, якім умяняць у абавязак распачаць працу па арганізацыі брыгад на тым прадпрыемстве, дае яны будуць практыкавацца.

Па меры неабходнасьці склікаць нарады кіраўнікоў брыгад на прадпрыемстве, куды запрашаць нават новых працаўнікоў для консуляцыі на наасобных пытаньнях.

У аснове сваёй працы брыгады павінны пакласьці:

1. Вывучэньне і плянаваньне творчага працэсу ў цэху і на прадпрыемстве. Адначасова займацца пытаньнем высветленьня лішняга рабёды на прадпрыемствах.

2. а аснове агульнага прамысловага пляну скласьці цэхавы плян і вэсьці яго да кожнага станка і бочага.

3. Вывучэньне магучасьці стварэньня на аснове пасартызацыі ў цэху, складаньне на грунце гэтых норм выпрацоўкі і сустрэчных працяглых плянаў для кожнага станка.

4. Вывучыць прычыны страў браку ў цэху, заняцца зьнішчэньня тых прычын, якія прыводзяць страў і браку.

5. Вывучыць разыходжаньне між наасобнымі цэхамі на прадпрыемстве. Дабіцца забясьпечаньня цэху сыравінаю, каб ня зрываўся плянавая праца.

6. Сачыць за безадкладным часовым выкананьнем рабочых папоў.

Бюро яч. ЛКСМБ прамысловага аддз. фак. НГ БДУ.

У кожны цэх—дзяржплян

3 пастановы бюро калектыву ЛКСМБ Наргасу на пытаньне аб арганізацыі і працы плянава-опэрацыйных брыгад ад 4-XII—30 г.

1. Абгаварыўшы пытаньне аб арганізацыі працы плянава-опэрацыйных брыгад, бюро адначае вялікае політычнае значэньне справы плянава-опэрацыйных брыгад.

2. Бюро лічыць, што ў аснове працы плянава-опэрац. груп павінна легчы:

1) Сачыць за суадпаведнасьцю паміж вытворчасцю цэху міжсёбна, наасобных варштатаў у сэнсе свачасовага забясьпечаньня цэху і варштатаў сыравінай і паўфабрыкатамі;

2) Барацьба са страатамі;

3) Выяўленьне недахопаў у вытворчым працэсе і неадкладнае іх зьнішчэньне;

4) Барацьба за якасныя паказчыкі (паменшаньне браку і сабекошту);

5) Сачыць за правільным выкарыстаньнем варштатаў;

6) Прыстасаваньне і правядзеньне ў жыццё рабочых прапагоў;

7) Вывучэньне прапукскай здольнасьці варшт. таў і цэху.

Усю гэтую работу праводзіць на

аснове цэхавых плянаў і калькуляцыйных дадзеных.

3. Надаючы вельмі важнае значэньне праблеме забясьпечаньня рамі народнай гаспадаркі, лічыць абходным падняць барацьбу за зьяўленьне лішняй рабочай сілы прадпрыемствах і магчымасьці зьніжэньня ў рабочай сіле, для чаго ўскладае на камсамольцаў, якія будуць працаваць і працаваць у брыгадах, аказваць паставіць гэтую задачу ў граму сваёй працы, які бавую.

4. Группы павінны складацца з бочых, якія непасрэдна працуюць на вытворчасьці, з прымацаваньнем дапамогі студэнтаў.

5. Брыгады павінны быць арганізаваны ў першую чаргу на кожным заводзе і ў цэху кожнага заводу, куды адляджаюць камсамольцы-працаўнікі.

6. Працу плян.-опэрац. брыгады асвятляць у „Ч. Зьмене“ і на іншых газетах прадпрыемства.

Бюро калектыву ЛКСМБ Наргасу БДУ.

Усім райкомам ЛКСМБ

Пошта-тэлеграма

Нарыхтоўкі ільня, пшанкі, валакна і насеньня праходзяць неадпаведна марудным тэмпамі. Прычыны слабасьці правядзеньня нарыхтовак—у адсутнасьці належнай арганізацыйнай масавай расстаноўкі працы сьрод бядняцка-серадняцкіх мас сялянства. Адсутнасьць адпаведнага націск на кулацка-заможную вярхушку вёскі на адпаведнае тэрміну пьвёрдага заданьня, а ў наасобных мясцох заданьні не адведзены нават да гэтых двароў. Гэтае становішча падьярджвае сьмерць у дзел камсамольскіх арганізацый у нарыхтоўках. ЦБ ЛКСМБ прашае безадкладна зрабіць рашучы пералом у рабоце камсамольскіх арганізацый на выкананьне плянаў ільня-пшанкі нарыхтовак. Мобілізаваць актыў і выслаць брыгады. Прыняць усе захады ў даявядзеньні пьвёрдых заданьняў да кулацка-заможных гаспадарак з тым, каб яны аддалі свае заданьні ў тэрміну. Разгартуць бавую работу ў правядзеньні 10-дзёньніку.

Сэкратар ЦК ЛКСМБ—ПАЛЮКОВ.
Заг. С.-Г. Сэкратар—РУДНІЦІ.

НЕПАХІСНА ЗМАГАЦА ЗА ГЕГЕМОНІЮ ПРОЛЕТАРСКОЙ ЛІТАРАТУРЫ

На канца выкрываць і выкарчоўваць нацыянал-дэмакратычную ідэалёгію ў літаратуры, рашуча змагацца з вяліка-варжаўным расійскім шовінізмам, які ўяўляе галоўную небяспеку. разьбіваць шовіністычныя плыні іншых колераў

„Той, хто сягоньня сьпявае ня з намі—той супраць нас!“ (У. МАЯКОЎСКИ)

Нама літасьці агентам польскай ахранкі— беларускім нацыянал-дэмакратам

Агульны сход савецкіх беларускіх нацыяналістаў з абурэньнем ганьбіць іхнюю, падрыўную дзейнасьць былых „нацыяналістаў“ беларускіх міністраў, контр-рэволюцыйных офіцэраў, чорна-рэволюцыйных царскіх чыноўнікаў і буржуазных і дробна-буржуазных беларускіх нацыяналістаў.

Усё гэтае лахмёныце пануючых у нашым клясе, ідэалёгіі сучаснага культа і дробнае буржуазіі, служэ іхнім мэкай сусьветнага імперыялізму, родныя браты польскага і беларускага фашызму рыхтавалі, разам з імі, гаспадарамі, крывавую лэзю для рабочых і сялян Савецкай Беларусі, рыхтавалі новае ядро, каб націснуць яго на шыю працоўным, пасьпываючы разгромам сацыялістычнага рэспублікі.

Гэтая зграя труганой добра вядома і ва ўсім сьвеце, а таксама гэтым інтэлігенцыі, якая сапраўды пашла з пролетарыятам. Яшчэ зьніклі з памяці жадлівае месцы, беларускія міністры і фашысцкія агенты і ўсялякі бруд разам з сваімі гаспадарамі-нямецкімі і польскімі окупантамі—катавалі сапраўдных сыноў Беларусі, тых, якія не хацелі ліць свой крыві на карысьць пануючых капіталістаў і дробна-буржуазна-дэмакратаў.

Сваёй конт-рэволюцыйнай дзейнасьцю на розных вучастках сацыялістычнага будаўніцтва яны рыхтавалі нявольніцкіх для рабочых і сялян Беларусі. Апрача таго на сябе маску нацыяналістычнай беларускай нацыі, гэтая зграя хавае свой сапраўдны агідны характар. Як у часы дэмакратычнага гэтага групуны не зьяўляліся прадстаўніцтвам беларускага народу, г. зн. рабочых і сялян, так і з першых дзён стрычкаў і рэвалюцыі яны актыўна дзейнічалі барацьбу супраць рабочых і сялян, якія сваёй крывёю заваўвалі волю і ўмовы для сацыялістычнага будаўніцтва.

Ганьбючы здрадніцкую, контр-рэволюцыйную ідэалёгію дзейнасьці нацыянал-дэмакратаў сход заклікае ўсю сьцёпку інтэлігенцыю, усіх тых, каму дорага і родна справа сацыялістычнага будаўніцтва шчыльнай злучыць свае рады і навакол пераможцы-пролетарыату, пад разгортку сыягні кумістычнай партыі.

Сход патрабуе суровага пакараньня тых, хто на крывавых штыках ідэалёгіі нёс няволю працоўным нашай краіны.

Няхай жыве сацыялістычнае будаўніцтва!

Няхай жыве камуністычная партыя—кіраўнік сацыялістычнага будаўніцтва!

Няхай жыве верны, надзейны вартунык заваў Кастрычніка—АДПУ!

Пільней сачыць за ворагамі пролетарскай дыктатуры

Цэнтральная Рабочая Літаратурная Студыя БелАППу, цалкам далучаецца да протэсту Савратарыяту БелАППу і агульнага сходу Менскай філіі БелАППу, вынесенага супраць контррэволюцыйнай беларускай нацыянал-дэмакратычнай групы.

Цэнтральная Рабочая Літаратурная Студыя БелАППу на нацыянал-дэмакратычны контррэволюцыйны сьпіс задушыць выспу сусьветнага Кастрычніка—СССР адказае:

Яшчэ большай напружанасьцю выконваць задачы камуністычнае партыі на ўмацаваньні пролетарскіх літаратурных кадраў.

Брокам у крок з вэлатамі сацыялістычнага будаўніцтва, шпэркімі тэмпамі ісьці ў сваёй літаратурнай творчасьці, адлюстроўваючы ўсе процэсы сацыялістычнага будаўніцтва ў прамысловасьці і сельскай гаспадарцы;

Пільней сачыць за ворагамі пролетарскай дыктатуры, зрываючы маскі на кожным кроку іх дзейнасьці;

Уся ўвага пролетарскаму маладзеньку! Штодзёнай работай, штодзённымі клопатамі, штодзёнай вучобай дамо пролетарскай літаратуры пролетарскіх ударнікаў, сталёва-ідэальных барацьбітоў за сацыялізм;

Мы толькі з пролетарыятам, арганізаваным і ім зьвязаным у творчых процэсах, у штодзёнай рабоце, будзем праводзіць сваю літаратурную творчую работу;

Мы за выхаваньне працоўнага маладзенька ў напрамку клясавай пільнасьці, клясавой непрымірмасьці да ворагаў пролетарскай дзяржавы.

Задачы партыі—нашы задачы.

Пільнасьці тэмпы сацыялістычнага будаўніцтва—нашы тэмпы!

Бой з клясавым ворагам—паш бой!

Браньвай сьцягою за будаўніцтва сацыялістычнай гаспадаркі, супраць падальшчыкаў новае вайны, супраць нацыянал-дэмакратычных падлізнікаў сусьветнага капіталізму.

За інтэрнацыянальную солідарнасьць працоўных усіх сьвету.

За інтэрнацыянальную пролетарскую літаратуру ўсяго сьвету.

Замест клясаво-варожай трухлядзі дамо пролетарскай краіне, пролетарскай літаратуры сотні новых пролетарскіх літаратурных змагаю—ударнікаў фабрык, заводаў, савгасаў і колгасаў.

Мы патрабуем ад пролетарскай дыктатуры для контррэволюцыйна-раў нацдэмакратаў суровае расправы.

Няхай жыве Камуністычная партыя—верны кіраўнік пролетарскай дыктатуры!

Няхай жыве верны абаронца кастрычнікавых заваў—АДПУ!

Няхай жыве пролетарская літаратура—змагар за сацыялістычную бацькаўшчыну СССР, за інтэрнацыянальную солідарнасьць працоўных усіх сьвету!

М. Процька, А. Сячко, Я. Зазека, М. Вісажар, Ю. Бітус, Т. Алесін, А. Сокал, У. Гуцько, З. Бульбін.

„Патрабую самых суровых мер для прыхвасеньняў польскага фашызму“

З нячуванымі тэмпамі і такімі-ж нячуванымі поспехамі будучага сацыялізму ў Савецкім Саюзе, выклікаючы шалёную нянавісьць да рабочых і працоўных сялян з боку іх клясавых ворагаў—сусьветнае буржуазіі, сусьветнае контр-рэвалюцыі. Кожны крок пролетарскае рэвалюцыі набліжае нямінучую пагільць усіх тых, хто жыве і хто жыве чужою працай, хто эксплёатуе мільёныя масы працоўных, хто свой дабрабыт будзе на катаваньні, ушкі, прыгнечаньні тых, якія, абліваючыся крывёю і потам у неспаспальнай працы, ніякіх здабыткаў ня маюць на зямлі, акрамя свае ўласнае пары рук.

Сусьветная контр-рэвалюцыя адчувае сваю нямінучую пагільць і востры меч супроць дыктатуры пролетарыяту, супроць пролетарскае рэвалюцыі якой мы абавязаны стварэньнем адзінай у сьвеце пролетарскай дзяржавы—СССР, рэвалюцыі, якой мы абавязаны заснаваньнем, ростам і пасьпяхом разьвіцьцём і нашаму Беларускае Савецкае Сацыялістычнае Рэспублікі. Толькі ў цесным аднаньні з працоўнымі ўсяго-Савецкага Саюзу пры іх брацкім патрыманьні і дапамозе Савецкай Беларусі змагла да-сягнуць вялізарных поспехаў у разьвіцьці як сваёй эканомікі, так і культуры.

Гэтыя поспехі, якія і поспехі працоўных усіх Саюзу, хвалююць нашых ворагаў як за межамі, так і ўнутры нашай краіны. Яны рыхтуюць супроць нас вайну, яны рыхтуюць супроць нас шыбеніцы і кулямёты, рыхтуюць крывавую ідэалёгію.

Сусьветная контр-рэвалюцыя востры меч супроць нас.

Сусьветная контр-рэвалюцыя дапамагае і контр-рэвалюцыйнае група беларускіх нацыянал-дэмакратаў, якія, зьвязваючыся з авангардам сусьветнага капіталізму—польскім фашызмам, вялі ўнутры БССР падрыхтоўку да гэтай ідэалёгіі, актыўна ёй дапамагаючы.

Контр-рэвалюцыйная дзейнасьць беларускіх нацыянал-дэмакратаў, уся іх праграма, маюць адным з сваіх вытокаў буржуазны беларускі нацыяналізм рух часоў „Нашае Нівы“.

Што прадстаўляе сабою агорнутая „шчырымі беларусамі“ у манты „рэвалюцыйнасьці“ „Наша Ніва“?

Вось некаторыя факты, вядомыя мне з перыоду „Нашае Нівы“ 1912-1915 гадоў а) на газэту і на друкаваньне беларускіх кніжак давалі сродкі розным панкі і шляхцічы, княгіня Радзівіла, уніцкі мітрапаліт Шаптыцкі і іншыя; б) галоўным яе ідэалёгічным кіраўніком быў перапісчы фашысты Антон Луцкевіч; в) „Наша Ніва“ мела каля 600-700 платных і дармовых падпісчыкаў, вялікую большасьць якіх складалі сяляны, паны, панкі, чыноўнікі, кулакі і студэнты—дзеці кулакоў і чыноўнікаў—усе тыя, хто зьбіраў у адзін гурт увесь беларускі народ. Працоўныя сялянскія масы ня ведалі „Нашай Нівы“, аб рабочых і гаварыць ня прыходзіла.

Часы нямецкай і беларускай окупцы Беларусі зьяўляюцца паступовым крокам нашаніўскіх так званых „шчырых беларусаў“ у „збіраньні беларускага народу ў адно цэлае“—бяз клясавай розьніцы, у буржуазную беларускую рэспубліку, сілы якой накіроўваюцца на змаганьне з дыктатурай пролетарыяту. Гэта дзейнасьць сваёй контррэвалюцыйнасьцю вядома ўсім рабочым і працоўнаму сялянству БССР.

У гэтым месцы мушу сказаць і аб сабе. Зьнаходзячыся ў акружэньні і пад уплывам беларускіх нацыянал-дэмакратаў у часы юкпацыі, а таксама і раней, у часе маёй працы ў „Нашай Ніве“, я маёй публіцыстыкай і некаторымі літаратурнымі творами ў беларускіх перыядычных выданьнях таго часу сьпіваў у іх думку, быў свайго роду трубадурам нацыянал-дэмакратычнага руху. Лічу маю працу таго часу чорным цем у сваім жыцьці.

Так, я лічу, што ў літаратурнай арганізацыі „Узвышша“ я ня веў рашучага змаганьня са спадчынай нацыянал-дэмакратызму, лічу, што мною дапушчаны былі памылкі і ў часе майго радагаваньня часопісу „Наш Край“, куды траплялі часта нацыянал-дэмакратычныя па ўстаюдцы матэрыялы, нацыянал-дэмакратычныя думкі, тэндэнцыі.

Але сацыялістычнае будаўніцтва, гэроічнае змаганьне пролетарыяту за лепшую ідэю чалавечства—камунізм, правільнае вырашэньне камуністычнай партыі нацыянальнага пытаньня—накіравалі маю літаратурную творчасьць на здаровы шлях. Я, былі на-шанівец, за апошнія гады паступова перавыховаўся ў кірунку няўхільнага набліжэньня да задач пролетарскае рэвалюцыі, усьведамленьня задач сацыялістычнага будаўніцтва краіны, паставіў перад сабой задачу беспаспартнага адданай працы на карысьць краіны Савецкай. Рашуча адмажываючыся ад контр-рэвалюцыйных беларускіх нац-дэмакратаў, які ад іх дзейнасьці, так і ад іх тэорыі, ад іх праграмы, якая ставіла курс на стварэньне буржуазна-дэмакратычнай рэспублікі, на сёнешні дзень буржуазна-фашысцкай Беларусі,—адношуся да гэтай фашысцкай арганізацыі з непрымірнай нянавісьцю і патрабую самай суровай кары нацыянал-дэмакратычным контр-рэвалюцыйным.

Ня глядзячы ні на якое шкодніцтва ворагаў пролетарыяту, як за межамі СССР, таксама і ўнутры краіны, пасьпываючы сацыялістычнае будаўніцтва пойдзе наперад шпэркім пераможным крокам.

Няхай жыве Камуністычная партыя—кіраўнік сацыялістычнага будаўніцтва!

Няхай жыве перамога пролетарыяту над сваімі ворагамі ва ўсім сьвеце!

Няхай жыве Савецкая Беларусь—непарушная частка ўсяго Савецкага Саюзу!

30-ХІ—30 г. З. БЯДУЛЯ.

Каб нас праз турмы і растрэл прадзець з аўкцыёну—лачаў Вайна—Пуанкарэ расійскіх збор пагонаў.

Гатуюць у строй гарматы былыя ўладары—на фабрыкі, на нафту. Па золата ў Парыж.

Імкнесьці кулі сеяць палкоўніцкі парад: за матушку Расею, за белага цара.

Калі-ж прарэжа даць сыгнал ад бальшавіцкай вахты:

— Не ў паршынню пакінуць нам палі, заводы, шахты.

І прымуць нас акопы і нас і наш набой, каб новым Перакопам ім даць апошні бой..

Каб курганамі сталі, хто нашай сьмерці рад—ад горнага Урагу да беларускіх хат.

Каб дзень і ноч ты быў гатоў, ты сілы на АСО кінь.

На поўны ход пуская матор на рэйках паягодкі.

Энэргію патроіць! Сягоньня: хто-каго! Звышпільнавай рудою на ворагу—аганю!

Угрунь пуская машыну на бальшавіцкі старт. Ударнаю галэзінай на ворагу ўдар!

г. Добруш, лістапад 1930 г.

Я малады!
Хачу п'янец прасторам
І араматы траўня
Раскошна ўдыхаць!
Хачу лунцаць арлом
Над полем і над борам!
Хачу кахаць!
Прастору!
Волі мне!
Гэй,—месада для разгону!
Я болей не магу
Пібець ў вострыжым сьне!
Тыраны!
Бойцеся бунтарнага праклёну:
Ён ўсю зямлю ускалыхне!
Навокал ціш... Зьвініць ланцуг панура...
Гарачым тварам я да крат прынік...
Таёмна ськрозь... А тамака за мурам
Груцна шагі—то ходзіць вартунык...
Горады—Вастрог
30-1-30 г.

Новыя сьдзежкі да шчасьці пралеблі...
Мы—оптымісты! Жыцьця нам ня страх:
Камень за камнем, пегла за пеглай
Новы, сусьветны ўносім мы гмах.
Рвуцца, нясуцца бунтарскія гмахы...
Тамака—Удалі—ірдзіцца мая...
— Гэй, патуж сілы, твараць будаўнічы:
Буйны, настрыманы бой-маладзёк.
Цэмантам, сталлю, часцінкамі злучаем,
Шпэрка магутныя сьцены растуць.
Чорныя сілы замерлі ў адцай—
Ходу гісторыі ім не вярнуць!
Камень за камнем, пегла за пеглай
Сьмеда сусьветны ўносім мы гмах!
Новыя лэзунгі токам прабеглі...
Гэй, хто стрымае наш творчы рамах?!
Горады—Вастрог
Студзень 1930 г.

ВЫ ЎБАЧЫЦЕ ЗРЫЎ БУДАЎНІЦТВА І ЗЬДЗЕКІ НАД СЪВІНЬНЯМІ

Белколгасбуд сарваў пляны будаўніцтва. Райвыканкомы, сельсаветы ня выконваюць дырэктыву ўрада з імпартнымі сьвінаматкамі абыходзяцца па-барбарску ПАРТЯЧЭЙКІ, КОМСАМОЛ—ШЭФ СЪВІНАГАДОЎЛІ—ВЫ АБАВЯЗАНЫ ЗЛАМАЦЬ ПЕРАШКОДЫ НА ШЛЯХУ РАЗЬВІЦЬЦЯ СЪВІНАГАДОЎЛІ

Рашуча змагацца з сабатажам тэхнікаў

Белколгасбуд выконвае пляны будаўніцтва сьвінараўняў надзвычайна марудным тэмпам. Праграма летняга і асенняга будаўніцтва выканана: па будаўніцтве матачнікаў на 46,6 проц., месца для халастых сьвіней—14,6 проц., пабудова адкормачнікаў—на 12,2 проц., ізалятар—на 2 проц.

Прычыны ў выкананні пляну будаўніцтва ў асноўным крыюцца ў тым, што з боку Белколгасбуду ня было належнага кіраўніцтва і кантролю за ходам будаўніцтва. Кіраўнікі пабудовы, адгаварваючыся рознымі аб'ектыўнымі прычынамі, недахопам рабочай сілы, тэхнічных кадраў і інш., ня прымаюць энергічных мер. Разам з гэтым нельга не адзначыць, што кіраўнікі саўгасаў, колгасаў, райвыканкомаў і сельсаветаў не зьяўлялі патрэбнай увагі на будаўніцтва і не дапамагалі яму. На саўгасах і колгасах часта з-за

працы. На гледзячы на ўсе катэгорычныя запатрабаванні Наркампрацы зьявіцца ў распараджэньне Колгасбуду, які дэзертуруюць.

Тэхнік Залін скончыўшы тэхнікум працаваў у проектным бюро Белколгасбуду, але ў зьвязку з недахопам тэхнічных сіл на будаўніцтва быў накіраван на перафарму. Адноў Залін самаўласна ўдэж. Не зьявіўшыся ў Колгасбуд, ён зараз працуе ў проектным бюро Дзяржбуду.

Яшчэ большай ганьбы заслужыў сапраўды тэхнік вонсамольца Ігнатювіч. Працуючы ў проектным бюро Белколгасбуду, ён сьстэматычна пазьніцца на працу, а будучы накіраваны ў Пухавіцкі рай для работы па будаўніцтве сьвінараўняў, адмовіўся выканаць гэтак распараджэньне дырэктывы і да апошняга часу працягвае сабатаваць, не зьяўляюцца на працу. Ігнатювіч за

Райвыканком не дапамагае

У саўгасе „Полесіе“, Барысаўскі р-н, палова сьвіней стаіць у надзвычайна кепскіх умовах. Сагнаных на 15-20 штук у цесныя памішаньні сьвіней дрэнна даглядаюць і кормяць.

Плян узаімпактаваньня сьвінаматкамі на 20 лістапада выканан толькі на 25 проц.

Будаўніцтва сьвінараўняў, якое распачата яшчэ ў чэрвені месяцы, да апошняга часу ня скончана. Колгасбуд, адгаварваючыся рознымі аб'ектыўнымі прычынамі (недахват рабочых рук і інш.), ня прымае энергічных мер для паспяховага сканчэньня пачатага будаўніцтва. Райвыканком і іншыя грамадзкія арганізацыі бяздзейнічаюць. Грыньскі, Чэрвеньскі і Забартоўскі с-с., якія павінны былі забясьпечыць палову матар'ялаў для будаўніцтва, ня прынялі ніякіх мер, каб выкарыстаць труджываўнасць. З-за не застаўкі на месца працы будаўнічага матар'ялаў будаўніцтва сьвінараўняў затрымліваецца.

За апошні час кіраўніцтва саўгасу прыняло тэрміновыя захады, каб прыстасаваць старыя памішаньні для 20 сьвінаматкаў.

Брыгадзір ЦК ЛКСМБ—Дзьмітрыёў.

Спыніць зьдзекі над імпартнымі сьвінаматкамі

Вельмі марудна праходзіць будаўніцтва сьвінараўняў у саўгасе „Зарэчча“. Замест патрэбных 100 рабочых, на пабудове нязуваюць толькі каля 20 чалавек.

Праграма будаўніцтва далёка ня выканана.

Імпартным сьвіньням не забясьпечаны адпаведныя ўмовы. Іх разьмяшчэньні ў часова прыстасаваных адкормачніках, дзе вельмі цесна, халдна. Імпартныя маткі ўжо пачалі парасіцца і ўсё яшчэ стаіць у адкормачніках, бо не падрыхтаваны матачнікі. Адсюль—дуная пагроза, што сьвінаводчы матар'ял пацусецца.

Прораб Круглоў, які кіруе пабудовай, нядаўна адносіцца да выкананьня праграмы будаўніцтва. Нама ні працоўнай дысцыпліны, ні належнага нагляду за ходам пабудовы.

Партыйна-комсамольская ячэйка сельсавету ня прыняла амаль ніякіх мер, каб забясьпечыць больш паспяховае выкананьне праграмы будаўніцтва і скласці належныя ўмовы для гадоўлі імпартнай вадзюнай сьвіньні.

Брыгадзір ЦК ЛКСМБ ПІНСКІ.

Левін зрывае будаўніцтва

У саўгасе „Беларусь“, Заскага раёну, будаўніцтва сьвінараўняў пачата яшчэ ў жніўні месяцы, але да апошняга часу ня скончана. Тэхнік Белколгасбуду тав. Левін бязадказна адносіцца да будаўніцтва сьвінараўняў, ён даўно не зьяўляецца на працу, чаго папсавана вядома колькасць камітоўнага будаўнічага матар'яла. Загэдачы саўгасу, тав. Ляпіцкі, сама нядаўна адносіцца да будаўніцтва сьвінараўняў.

Райвыканком і іншыя грамадзкія арганізацыі зусім ня цікавяцца будаўніцтвам сьвінараўняў. Яны дапамагалі сваёчасова даставіць месца пабудовы будаўнічых матар'ялаў.

150 сьвінаматкаў за адсутнасьці прыстасаваных памішаньняў разьмяшчаны ў сьпэцыяльных матар'ялах і сьпэцыяльных будынаках, якія не ацэнены і брудныя. Акрамя гэтага і падзеж сьвінаматкаў. Нельга пераказаць і міма фактаў бязадказнага носьбіт у справе догляду за сьвінаматкамі. Сьвінаматкаў кормяць лоднай стравай. „Сьвінатрэст“ прыняў энергічных захадаў, забясьпечыць сьвінаводчы саўгас катламі для варкі стравы сьвінаматкаў.

Брыгадзір ЦК ЛКСМБ ВІНАГРАДАЎ.

Плянамі абыцалі... а ў вініку...

несвачасовай даставікі лесаматар'ялаў рабочая сіла ня была забясьпечана работай (каляе „Сталіна“, „Вызваленьне“ і інш.).

Асабліва дрэнна на будаўніцтве з тэхнічнымі кадрамі, якія займаюцца лютунствам і дэзертыствам, не жадаюць ісьці на працу па будаўніцтве сьвінараўняў.

Каб падзьвердзіць гэта, прывядзем некалькі прыкладаў.

Наркомпрацы 20-га кастрычніка зрабіў распараджэньне Радзін-цэнтру аб аслабаванні тэхніка па с-г. будаўніцтва Буракевіча, які на Радзін-цэнтры займаецца культурна-асветнай працай, для скарыстаньня яго па непасрэднай яго спэцыяльнасьці, а Буракевіч і да гэтага часу не зьявіўся на працу ў колгасбуд.

Тэхнік Палкаў зараз працуе ў Сампрамсаўзе на Аршаншчыне. Нягледзячы на неаднаразовыя распараджэньні Наркампрацы зьявіцца ў распараджэньне Белколгасбуду, Палкаў туды не зьявіўся.

Дэмабілізаваныя тэхнікі, камандіры запаса—Якімовіч і Фалін—лічацца на вучоце Менскай біржы

гэта атрымаў ад дырэктывы вымову. Адсюль зусім відавочна, што калі і надалей будуць такія адносіны да будаўніцтва, як з боку тэхнічных кадраў так і з боку савецкіх і іншых грамадзкіх арганізацый, Белколгасбуд ні ў якім разе ня зможа выканаць праграму будаўніцтва, чым паставіць пад пагрозу паспяховае вырашэньне праблемы разьвіцця сьвінагадоўлі ў БССР.

Патрэбна палепшыць кіраўніцтва, кантроль і дапамогу ў выкананні будаўнічых плянаў з боку раённых партыйных і комсамольскіх камітэтаў, райвыканкомаў і інш. раённых арганізацый, а таксама прыняць рашучыя крокі з тым, каб выканаць дырэктывы партыі і ўраду аб прыцягненьні да будаўніцтва вольных рабочых рук у колгасах, у зьвязку з сканчэньнем работ на ўборцы ўраджаю, і гужтрудпавіннасьці для падвозкі будаўнічых матар'ялаў на месцы пабудовы сьвінараўняў.

Неабходна зараз-жа ўжыць тэрміновыя меры да поўнай ліквідацыі маючыхся прарываў у выкананьні будаўнічых праграм.

Рыбакоў.

Нам пішуць

У 3-й Амсьціслаўскай яўрэйскай сямігодцы на чале самакіраўніцтва стаіць да 6-ых арандараў, якія праводзяць няправільную працу. Дзякуючы гэтаму сям. саборніцтва і самакрытыка не разгорнуты. Трэба райкому зацікавіцца становішчам гэтай школы.

Амсьціслаў.

Узваравіцца сялянская ячэйка ЛКСМБ вось ужо трэці месяц, як ня зьбіралася. Да гэтага часу не разгорнута політучоба. Політычныя кампаніі праходзяць міма ячэйкі. Сакратар Кароўскі ня цікавіцца працай комсамольскай ячэйкі. Райком комсомолу, хача і ведае аб становішчы працы ячэйкі, але мала аб гэтым дбае.

Е.

Пры Вільшанскай ШКМ існуюць грам-дзкія арганізацыі як, напрыклад, т-вы „Прэч ня ісьцім насьць“, „Чырвоны Крыж“, „Саюз ваяўнічых бязбожнікаў“ і г. д., але ніякай працы не вядуць.

Комсамольская ячэйка трэба звярнуць на гэта належную ўвагу.

Дуня.

Комсамольская ячэйка Вільшанскай школы Койлаўскага р-ну не праводзіць належнай працы.

Секратар ячэйкі Аўдэвіч займаецца мордабоям, а ня працай. РК ЛКСМБ павінен зацікавіцца гэтай комсамольскай ячэйкай.

Дзюрава.

У комсамольскім калектыве Віцебскага Белпэдаггавіцкага крытыка і самакрытыка не разгорнута, праца сярод насьценнікаў і наогул корэспандэнцаў не праводзіцца. Добраахвотныя таварыствы не працуюць. Рост комсамольскай арганізацыі недастатковы.

Валентын Яноўскі.

У Калінкавіцкім РВК насьцір фінчэсткі па-бюрократацкаму адносіцца да наведвальнікаў. Бываюць выпадкі, калі сяляне прыходзяць за 15 кілям-траў, каб здаць падатак, а той гаворыць: „Я ня прымаю грошай, здайце ў сельсавет“.

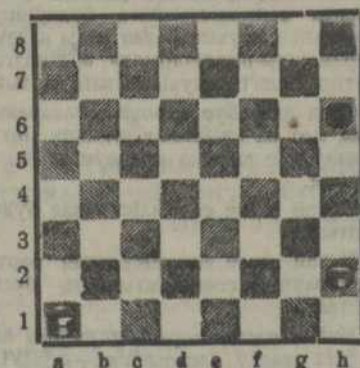
Кінім.

Школа ў вёсцы Дудзках (Калінкавіцкі р-н) яшчэ не працуе, бо няма настаўнікаў. Ініцыятар не ўдзяляе гэтай школе належнай увагі.

Кінім.

ШАХМАТЫ І ШАШКІ

Шашачная задача

Шашачная задача—гэта такое становішча, калі белыя павінны неадкладна адгуляць чорных заперці адну альбо некалькі шашак. Колькасць заперцаемых шашак абгаварваюць пры задачы. На дыяграме надрукавана задача: белыя павінны заперці адну простую. Як яе разьвязаць?

Прозьвішчы даслаўных да 15 сьнежня правільнае разьвязаньне будучь надрукаваны.

Усебеларускі шашачны турнір

ЦСПСБ сумесна з ВСФКБ праводзіць усебеларускі шашачны турнір для выяўленьня ўдэльнікаў вялікага шашачнага чэмпіянату СССР, які пачынаецца ў Маскве 10 сьнежня.

Спаборніцтва пачынаецца 1-га сьнежня ў клубе будаўнікоў.

Курсы інструктараў

ЦСПСБ адчыняе ў Менску курсы шахматна-шашачных інструктараў. На курсы прымаюцца толькі сябры саюзу. Пачынаюць прадаваць курсы з 15 сьнежня.

Паштовая скрынка

Куперману—„Што думае Пляма—„Самавольства і ўпарты М. Сталёваму—„Адміністрацыя галава-скаю пастаною“, Алоўку—„Матэрыял“, Алешы Ш.—„Опарты-стычная практыка“, Зоркаму—„Рэ-ком не працуе і ня думае працаваць“, Ст.—„Вайна ня ісьцім насьць“, Ст.—„Знаюць выш“, Цеплю-скаму—„Безназоў е“, Райнесу—„Вырашыць пытаньне“, Карэу—„Як“, Харытановічу—„Коопэрацыя-дапамагаюць“—пералічаныя допісы кіраваны ў адпаведныя ўстановы расьсьледваньня і разьвязаньня.

Анцэскаму—„Вольш увагі Ді-су“—Ліневічу—„Важная справа 1927-навабеша“, У—Л.—„Загляньце-ся ў сьвет“, Кавалеры—„Правы о-тунізм на практыцы“, Чавускаму—„Пашукаюць шашак“, Вока—„Галавацтва зрыў“—ня пойдзе, Агуляны разьвязаны.

М. Радзюку, Клімянюку, Загі-школы—вашы допісы ня пойдзе. Выклікі не зьяшчаем.

Паведамленьне

Сьняня, 8-га сьнежня, а 6-й дзінэ ўвечары ў памішаньні ЛКСМБ адбудзецца пашырае сяджэньне ЦБ ДКО разам з РБ г. Менску па пытаньню аб бавога агляду арганізацыі.

Заслуханы будучь інформ-баз: Політэхнікуму, Белдзяр-„Кастрычнік“, Харчавікоў, М-стых (па Фрунзэўскай ор-цы), гуначнікаў, Хэмікаў, Сампрам-Шклозаводу, з-ду „Бальшавік“ Кастрычнікаўскаму раёну).

На пасяджэньне выклікаюцца вадры пералічаныя баз і да-даў, сябры Кастрычнікаўска-Фрунзэўскага РБ ДКО.

Запрашаюцца на пасяджэ-павадары атрадаў і фариасор-Менску.

ЦБ ДКО пры ЦК ЛКСМБ

АДКАЗНЫ РЕДАКТАР РЭДКОЛЕ

Ячэйкі, юнсэкцыі клюбаў,

гурткі выяўленчага мастацтва, мастацкору!

Пры рэдакцыі газ. „Чырвоная Зьмена“ арганізуецца

ГУРТТОК МАСТАЦКОРАЎ

Папярэдні запіс штотдзённа ў рэдакцыі.

Організацыйны сход 11-га сьнежня а 7-ай гадзіне ўвечары ў памішаньні рэдакцыі „ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА“

(Вул. Карла Маркса, 38).